

ПАНОНСКИ БАСЕН

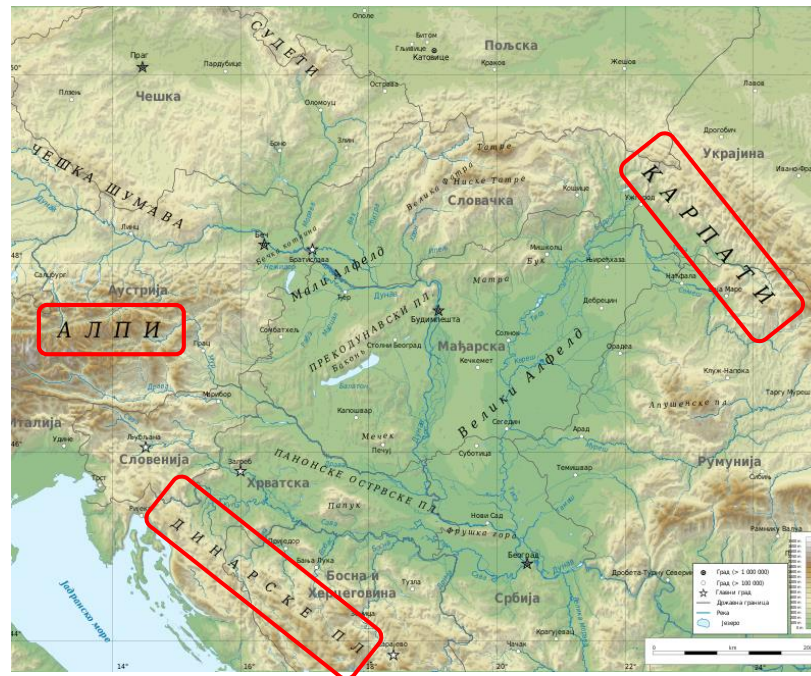
ПАНОНСКА НИЗИЈА

Јелена Томић
наставница географије

Порекло

- Панонски басен је настао спуштањем и разламањем некадашњег Панонског копна.
- Продирањем воде из океана Тетис формирало се Панонско море (касније језеро). Таложиле су се дебеле седиментне наслаге.
- Након повлачења воде на исушеном дну потекле су реке: Дунав, Тиса, Тамиш, Сава и др.

Границе Панонског басена

Панонска низија у Србији

- Војводина је најнижи део Панонске низије у Србији. Заузима око 24% њене територије тј. 21 506 km². Рекама Тисом, Савом и Дунавом подељена је на 3 регије.

Панонска низија у Србији

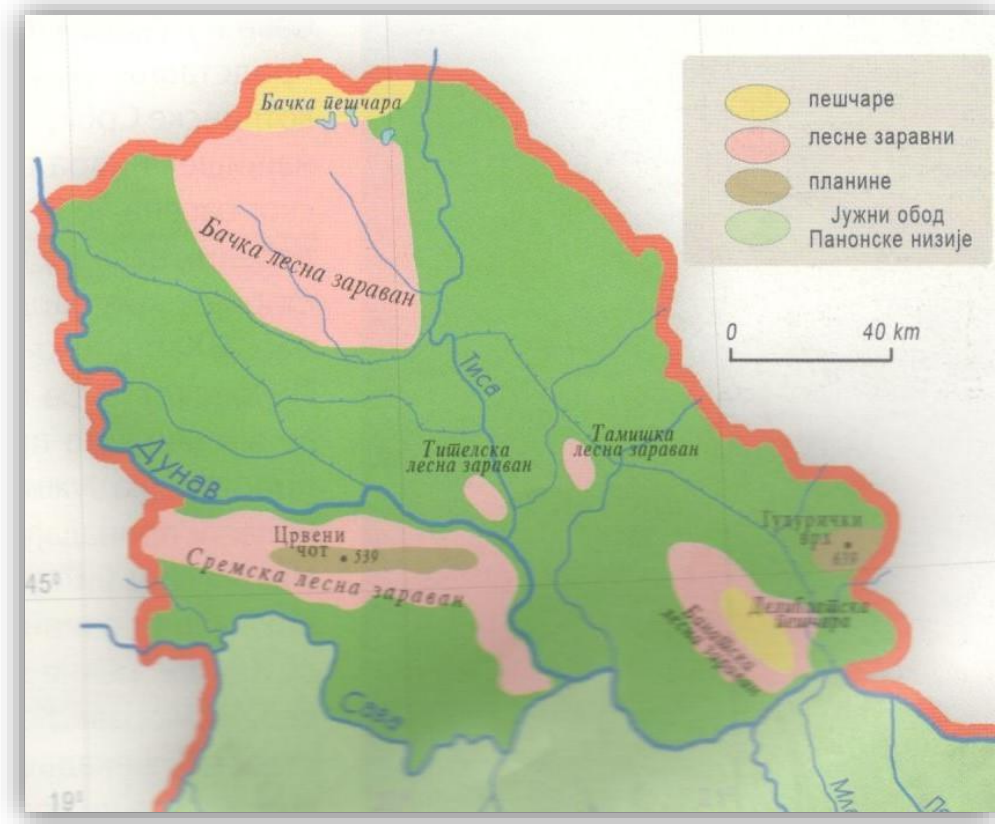

Природне регије Војводине

Облици рељефа

- равнице
- острвске планине
- пешчаре
- лесне заравни
- алувијалне равни

Рељеф Панонске низије

- Планине су остаци потонуле панонске масе.
- За време Панонског мора су биле острва.

Фрушка гора-Црвени чот (539m)

Вршачке планине-Гудурички врх (641 m)

Пешчаре

- Настале су навејавањем и акумулацијом песка које су донеле панонске реке: Дунав (Делиблатска пешчара) или Тиса (Суботичка пешчара).
- Дине- еолски акумулативни облик рељефа
- Пошумљавањем почетком 19. века заустављено је кретање „живог“ песка.

Делиблатска (Банатска) пешчара

Суботичка (Бачка) пешчара

Лесне заравни

- Акумулативни облик рељефа настао навејавањем леса.
- На територији Војводине издвајамо: Сремску, Банатску (Зрењанинску) Телечку (Бачка) и Тителску лесну зараван.
- Земљиште је плодно, погодно за пољопривреду.

Тителски брег

Сремска лесна зараван, [Земун](#)

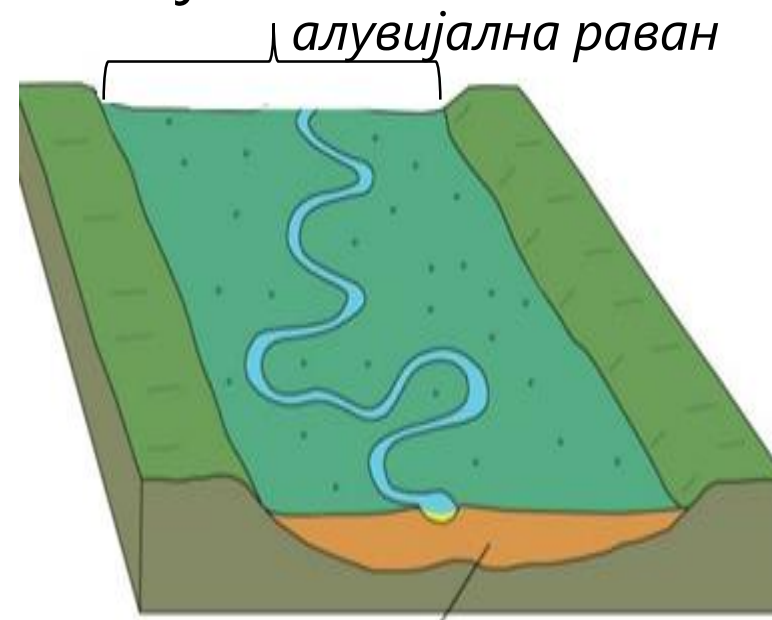
Алувијалне равни

- Најмлађи облик рељефа у Панонској низији.
- То су широке равнице настале изливањем река и акумулацијом речног наноса.
- За време високог водостаја могу бити плављене. Од 18. века предузимају се мере регулације и изградње насипа или канала.
- Алувијалне равни Дунава, Саве, Тисе, Тамиша, Бегеја...

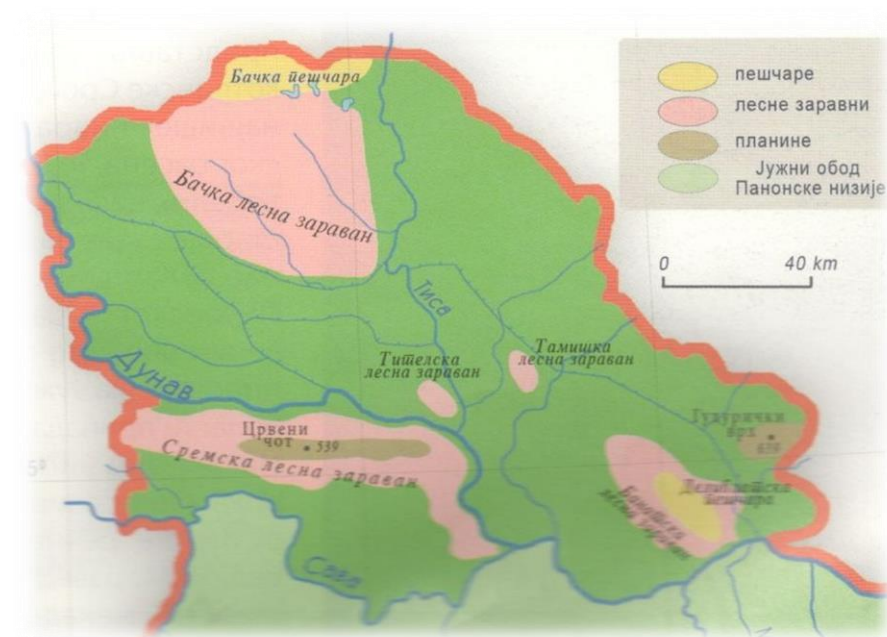
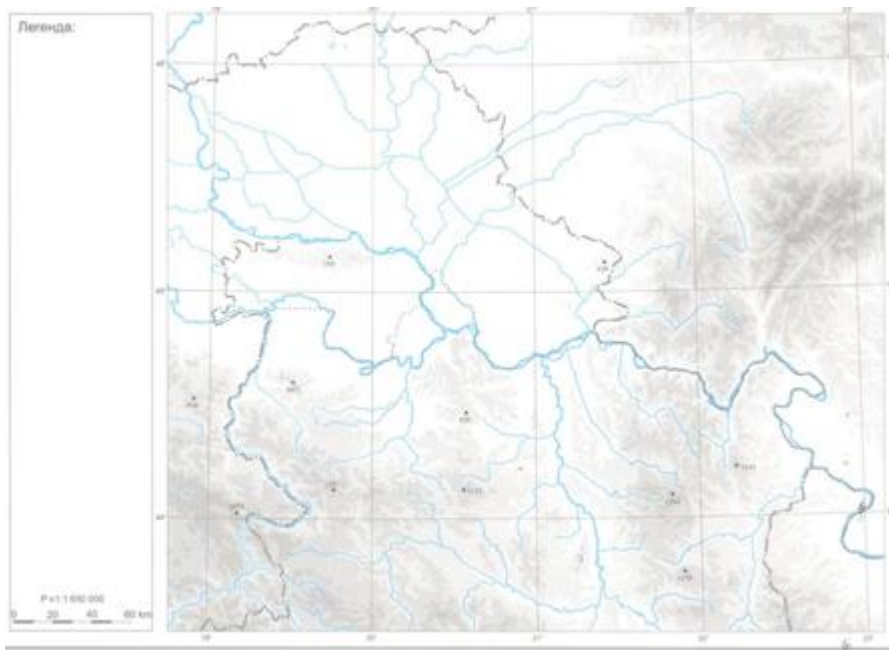
алувијална раван Тисе

Нема карта

- На немој карти на страни 3, уцртати облике рељефа у Панонској низији. (обој карту)
 - острвске планине и њихове највише врхове: Фрушка гора, Црвени чот; Вршачке планине, Гудурички врх
 - пешчаре: Делиблатска (Банатска) и Суботичка (Бачка)
 - лесне заравни: Сремска, Банатска (Зрењанинска), Телечка (Бачка) и Тителска
 - алувијалне равни: обележи реке Дунав, Саву, Тису, Тамиш, Бегеј

Панонски басен-Панонска низија

■ Подела – Срем, Банат и Бачка

■ Облици у рељефу:

1. острвске планине: Фрушка гора (Црвени чот, 539m), Вршачке планине (Гудурички врх, 641m)
2. лесне заравни: Бачка, Тителска, Сремска, Банатска и Тамишка
3. пешчаре: Делиблатска и Бачка
4. алувијалне равни река Дунава, Саве, Тисе, Тамиша, Бегеја...